

Umlčování protestů v Gruzii musí skončit. Arnika se připojuje k výzvě vládě k zavedení sankcí

3.9.2025 - | Arnika

Tento krok navazuje na nedávné varování Arniky, že terčem represí se v první linii stávají právě obránci životního prostředí a místní komunity bránící se proti kontroverzním projektům.

Situace v Gruzii se v posledních měsících dramaticky zhoršuje. Vládnoucí strana Gruzínský sen systematicky útočí na pilíře demokracie, umlčuje kritické hlasy a snaží se omezit činnost nezávislých organizací. Jak jsme informovali v tiskové zprávě na začátku tohoto týdne, tento znepokojivý vývoj má přímý dopad na naše partnery a kolegy v zemi. Obrana životního prostředí se stává vysoce rizikovou aktivitou. Aktivisté, kteří bojují za ochranu řek, čisté ovzduší nebo se staví proti nešetrné zástavbě, jsou nálepkováni, zastrašováni a perzekuováni. Nově přijatý zákon o „zahraničním vlivu“, přezdívaný „ruský zákon“, slouží jako účinný nástroj k diskreditaci a paralýze organizací, které spolupracují se zahraničím a přinášejí do země tolik potřebné know-how.

Právě z těchto důvodů se Arnika rozhodla podepsat spolu s dalšími organizacemi české občanské společnosti otevřený dopis adresovaný české vládě. *„Česká republika vždy stála na straně těch, kdo bránili svobodu a demokracii ve východní Evropě. Věříme, že i pod Vaším vedením bude v této tradici pokračovat a v kritickém okamžiku se pevně postaví na stranu gruzínského lidu,“* stojí v něm. Společně v něm vyzýváme, aby Česká republika přistoupila k cíleným sankcím vůči politikům a úředníkům, kteří jsou přímo zodpovědní za podkopávání demokracie a pronásledování občanů.

Naše několikaleté působení v Gruzii nám ukazuje, jak křehká je cesta k demokracii a jak důležitá je mezinárodní solidarita. Podporujeme místní komunity a aktivisty, sdílíme naše zkušenosti s účastí veřejnosti na rozhodování a prosazujeme právo občanů na zdravé životní prostředí. Současné kroky gruzínské vlády však tuto práci přímo ohrožují.

Pokud bude občanská společnost umlčena, ztratí nejen Gruzie, ale celé mezinárodní společenství klíčového partnera v boji za udržitelnou a spravedlivou budoucnost. Stupňující se represe nejsou pouze vnitřní záležitostí Gruzie; jsou útokem na evropské hodnoty a bezpečnost. Proto je aktivní a nekompromisní postoj České republiky a celé Evropské unie naprosto nezbytný. I nadále budeme situaci v Gruzii bedlivě sledovat a podporovat ty, jejichž hlas má být umlčen.

Celý text otevřeného dopisu:

Vážený pane ministře,

my, níže uvedené organizace české občanské společnosti chceme vyjádřit hluboké znepokojení nad stupňujícími se represemi vůči občanské společnosti a nezávislým médiím v Gruzii. Tento vývoj vyžaduje rozhodnou a principiální reakci ze strany České republiky i dalších evropských demokracií.

Oceňujeme uvalení sankcí na klíčové představitele režimu strany Gruzínský sen v lednu 2025, situace v zemi se ovšem nadále zhoršuje. Gruzínský sen zintenzivňuje útoky na občanskou společnost, nezávislá média i demokratické instituce. Jsme přesvědčeni, že na každý takovýto represivní krok by členské státy Evropské unie měly bezprostředně a adekvátně reagovat opatřeními

vůči jednotlivcům, kteří jsou za uvedené přímo odpovědní.

Na žádost Úřadu generálního prokurátora Gruzie zmrazil městský soud v Tbilisi 27. srpna 2025 bankovní účty sedmi respektovaným nevládním organizacím: Civil Society Foundation (სამოქალაქო საზოგადოების ცენტრი), Democracy Defenders (დემოკრატიის მცველები), Georgian Democracy Initiative (საქართველოს დემოკრატიული ინიციატივა), Institute for Development of Freedom of Information (ინფორმაციის თავისუფლების განვითარების ინსტიტუტი), International Society for Fair Elections and Democracy (სამართლიანი არჩევნებისა და დემოკრატიის საერთაშორისო საზოგადოება), Sapari (საფარი) a Social Justice Centre (სოციალური სამართლიანობის ცენტრი). Po celé roky tyto organizace neúnavně hájily lidská práva, právní stát a demokratické principy v Gruzii. Dnes jsou však označovány za zrádce, obviňované ze sabotáže, údajné spolupráce s nepřátelskými státy, a jejich představitelům dokonce hrozí odnětí svobody až na 20 let. Takovýto scénář jsme již dříve viděli v Rusku, Bělorusku a dalších autoritářských režimech: nezávislé organizace byly označeny za „nepřátele státu“, jejich vedoucí představitelé uvězněni a občanská společnost postupně umlčena. Také Gruzie se nyní vydala touto nebezpečnou cestou.

Vyzýváme proto Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, aby:

Již od listopadu 2024 Gruzínci den co den pokračují v pokojných protestech na obranu evropského směřování a demokratické budoucnosti své země. Jejich vytrvalost ukazuje, že boj o budoucnost Gruzie ještě není rozhodnutý. V situaci, kdy vládnoucí strana Gruzínský sen stupňuje tlak, je nezbytné, aby evropští partneři jasně a důsledně projevíli solidaritu s těmi, kdo brání demokratické hodnoty.

Jsme připraveni poskytnout podrobné informace o konkrétních jednotlivcích, kteří jsou přímo odpovědní za pokračující útlak občanské společnosti a nezávislých médií v Gruzii, a to včetně odůvodnění, proč by sankce měly cílit právě na ně.

Česká republika vždy stála na straně těch, kdo bránili svobodu a demokracii ve východní Evropě. Věříme, že i pod Vaším vedením bude v této tradici pokračovat a v kritickém okamžiku se pevně postaví na stranu gruzínské občanské společnosti.

S úctou

Amnesty International Česká republika

Arnika

Asociace pro mezinárodní otázky

Asociace pro podporu demokracie a lidských práv - DEMAS

CEELI Institute

Centrum pro informovanou společnost

Člověk v tísni

Evropské hodnoty

EUROPEUM

Gulag.cz

Memorial Česká republika

Nadace Forum 2000

Nezávislé Sociálně Ekologické Hnutí – NESEHNUTÍ

Prague Civil Society Centre

<https://arnika.org/novinky/umlcovani-protestu-v-gruzii-musi-skoncit-arnika-se-pripojuje-k-vyzve-vlade-k-zavedeni-sankci>